

Kaupunginhallitus 27.01.2025 § 18

§ 18

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin

Valmistelijat / lisätiedot:
Aaltonen Matti

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus päättää vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten

1
valita kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunnan, johon kuuluu viisi jäsentä ja viisi varajäsentä,

2
valita vaalilautakuntien puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi liitteissä ilmenevät henkilöt,

3
todeta, että vaalilautakuntien varajäsenet tulevat liitteissä ilmenevässä järjestyksessä jäsenen sijaan,

4
asettaa laitoksissa toimitettavia ennakoäänestyksiä varten seitsemän vaalitoimikuntaa, joihin kuuluu kolme jäsentä ja kolme varajäsentä,

5
valita vaalitoimikuntien puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi liitteissä ilmenevät henkilöt sekä

6
todeta, että laitoksissa toimitettavia ennakoäänestyksiä varten asetetuissa vaalitoimikunnissa varajäsenet tulevat liitteissä ilmenevässä järjestyksessä jäsenen sijaan.

Käsittely

Kaupunginjohtaja Jukka Mäkelän estyneenä ollessa asian esitteli kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025 ja vaalin ennakoäänestys toimitetaan 2.-8.4.2025.

Varsinaisen vaalipäivän äänestyksen sekä ennakoäänestyksen toimittamista varten kaupunginhallituksen on asetettava vaalilautakunnat ja -toimikunnat.

Vaalilautakuntien ja -toimikuntien asettaminen

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- 1) kutakin äänestysaluetta varten *vaalilautakunta*, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme; sekä
- 2) laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi *vaalitoimikunta*, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on oltava kuitenkin vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita puolerekisteriin merkittyjä puolueita.

Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet laitoksissa toimitettavaa ennakoäänestystä varten on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Kelpoisuus toimia vaalilautakunnassa ja -toimikunnassa

Kuntalain 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Vaalilain 15 §:n mukaan vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan sekä aviopuolisoita että avioliitonomaisessa suhteessa tai rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Tasa-arvosäännökset

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon lisäksi tasa-arvolain säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä.

Valtuuston päätöksen 17.8.2020 § 123 mukaisesti Espoon kaupunki on jaettu 71 äänestysalueeseen, joita kutakin varten on asetettava vaalilautakunta. Vaalitoimikunnat toimittavat laitosäänestyksen. Vaalitoimitsijat kotiaäänestykseen määrää kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnallisjärjestöjen ja puolueiden kanssa on käyty kirjeenvaihtoa vaalilautakuntien ja -toimikuntien asettamisesta. Kunnallisjärjestöt ja puolueet ovat tehneet esityksiä vaalilautakuntien ja -toimikuntien puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi. Kunnallisjärjestöjen ja puolueiden esitysten sekä edellisten eduskuntavaalien tulosten perusteella on valmisteltu ehdotus vaalilautakuntien ja -toimikuntien asettamisesta.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Vaalilautakunnat alue- ja kuntavaalit 2025 kh 27.1. liite
- 2 Vaalitoimikunnat alue- ja kuntavaalit 2025. kh 27.1. liite

Oheismateriaali

Tiedoksi